

KOCKÁZATI TŐKEALAP-KEZELŐK TEVÉKENYSÉGÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE

A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (**Dáptv.**), valamint a Magyar Nemzeti Bank előtti egyes hatósági ügyekben az elektronikus kapcsolattartás szabályairól szóló 36/2017. (XII. 27.) MNB rendelet 3. § (1) bekezdésében előírtak alapján a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**MNB tv.**) 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett gazdálkodó szervezet és a kérelmező (ügyfél) jogi képviselője – a kérelmét, bejelentését vagy egyéb beadványát az MNB elektronikus ügyintézését biztosító információs rendszerében (**ERA rendszer**) elérhető, az adott beadvány céljára eljárásra rendszeresített elektronikus űrlapon, az abban meghatározott módon és tartalommal, a jogszabályban előírt melléklet, illetve az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével nyújtja be. Az engedélyezési eljárásokban a kérelmeket, bejelentéseket az MNB honlapján, az ERA felületen az E-ügyintézés Engedélyezés szolgáltatáson belül található elektronikus űrlapokon kell benyújtani, a mellékletek hiteles elektronikus másolatának csatolásával. Az MNB döntései, hiánypótlási felhívásai, tájékoztatásai és egyéb közlései a kézbesítési tárhelyen való elhelyezéssel kerülnek kézbesítésre a pénzügyi szervezetek, illetve jogi képviselőik részére.

A kérelem kötelezően benyújtandó mellékletét képező „Jó üzleti hírnév kérdőív” – regisztráció és bejelentkezés nélkül – elérhető az alábbi ERA felületen (Publikus szolgáltatások/Formanyomtatványok/Űrlapok kiválasztása/Jó üzleti hírneves kérdőívek/Személyi engedélyek), kitölthető, menthető, validálható pdf-ként.

A kitöltött és elektronikusan aláírt kérdőív az elektronikus űrlaphoz mellékletként csatolható. A kérdőív elérhetősége az alábbi: <https://era.mnb.hu/ERA.WEB/PublicServices/Current?code=eraformanyomtatvany>

Az elektronikus ügyintézéssel, valamint az engedélyezési eljárásban csatolandó mellékletek (elektronikus dokumentumok) előterjesztésével kapcsolatban az MNB honlapján tájékoztató anyagok is rendelkezésre állnak:

<https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/e-ugyintezes>

Az engedélyezési eljárások egyes vonatkozásaihoz (pl. Jó üzleti hírnév megállapítása) kapcsolódó további tájékoztatók az alábbi menüpontban érhetők el:

<https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/tajekoztatok>

I. Általános szabályok

A Kbtv. 4. cikk (1) bekezdés 60. pontja értelmében kockázati tőkealap-kezelő: rendszeres gazdasági tevékenységként kizárólag kockázati tőkealapot, illetve magántőkealapot kezelő ABAK. A Kbtv. 2. § (6) bekezdése alapján a (2) bekezdés szerinti kockázati tőkealap-kezelőre a törvény 16. §-a (tőkekövetelmény), 18. § (3) bekezdése (nyilvántartási szabályok, ld. elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszer), valamint 38. §-a (eszközök értékelése) nem alkalmazandóak.

Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a hivatkozott intézményi definíció alapján amennyiben a kockázati tőkealap-kezelő a kockázati- illetve magántőkealap kezelésén kívül további alap-típusok kezelésére szerez tevékenységi engedélyt, abban az esetben már nem minősül kockázati tőkealap-kezelőnek, hanem adott esetben más típusú ABAK-nak vagy ÁÉKBV-alapkezelőnek.

II. A kockázati tőkealap-kezelő által végezhető tevékenységek

A kockázati tőkealap-kezelőnek a Kbtv. 7. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – a törvény 5. § szerinti kollektív portfóliókezelési hatósági engedély birtokában – legalább az alábbi tevékenységeket kell végeznie:

- a) befektetéskezelés (a befektetési politika végrehajtásával kapcsolatos befektetési, stratégiai és eszközallokációs döntések meghozatala és végrehajtása);
- b) kockázatkezelés.

Míg a (2) bekezdés szerint a kockázati tőkealap-kezelő az ABA kezelése során az alábbi tevékenységeket végezheti:

- a) adminisztratív feladatok:
 - aa) könyvviteli és jogi feladatok ellátása,
 - ab) információszolgáltatás befektetők részére,
 - ac) eszközök értékelése, árazása, adóügyek intézése,
 - ad) jogszerű magatartás ellenőrzése,
 - ae) a befektetőkkel kapcsolatos nyilvántartások vezetése,
 - af) hozamfizetés,

ag) kollektív befektetési értékpapír forgalomba hozatalával és forgalmazásával összefüggő adminisztrációs feladatok,
ah) a megkötött ügyletek teljesítése, a bizonylatok megküldését is ideértve,
ai) nyilvántartások vezetése;
b) kollektív befektetési értékpapír forgalmazása és az ABAK által kezelt kollektív befektetési értékpapír forgalomba hozatala;
c) az ABA eszközeihez kapcsolódó tevékenységek: az ABAK bizalmi feladatainak ellátásához szükséges szolgáltatások, a létesítmények kezelése, az ingatlankezelői tevékenységek, vállalkozások számára a tőkeszerkezettel, ipari stratégiával és ezekhez kapcsolódó ügyekkel kapcsolatos tanácsadás, az összeolvadásokkal és vállalkozások megvásárlásával kapcsolatos tanácsadás és szolgáltatások, valamint az ABA és mindazon vállalatok és egyéb eszközök kezeléséhez kapcsolódó szolgáltatások, amelyekben az adott ABA befektetéssel rendelkezik.

A Kbftv. 7. § (3) bekezdése alapján a kockázati tőkealap-kezelő, mint ABAK az (1) és (2) bekezdésben felsorolt tevékenységek, valamint - külön engedély birtokában végzett - ÁÉKBV részére folytatott alapkezelés mellett kizárólag az alábbi tevékenységeket végezheti rendszeres gazdasági tevékenysége keretében:

a) portfóliókezelés, ideértve a foglalkoztató nyugdíj szolgáltató intézmény portfóliójának kezelését,
b) befektetési tanácsadás,
c) kollektív befektetési értékpapírok letéti őrzése, letétkezelése, amely dematerializált értékpapírok esetében az értékpapírszámla vezetését is tartalmazza, valamint a végzett tevékenység jellegétől függően ügyfélszámla vezetését is magában foglalja, továbbá a kollektív befektetési értékpapírokkal kapcsolatos adminisztratív szolgáltatások,
d) pénzügyi eszközzel kapcsolatos megbízás felvétele és továbbítása.

A (3) bekezdésben szereplő tevékenységek végzése esetén a Bszt. – engedélyezési és működési feltételekre vonatkozó – rendelkezéseit az adott tevékenységre megfelelően alkalmazni kell.

A Kbftv. 7. § (3a) bekezdése értelmében a kockázati tőkealap-kezelő a (3) bekezdés a), b) és d) pontjában meghatározott tevékenységeket kriptoeszközök tekintetében is nyújthatja kriptoeszköz-szolgáltatásként, az (EU) 2023/1114 európai parlamenti és tanácsi rendelet (MiCA) 60. cikk (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Amennyiben a kockázati tőkealap-kezelő kriptoeszköz-szolgáltatásokkal bővítené a tevékenységi körét, a vonatkozó útmutatóban¹ foglaltak szerint kell megtennie a bejelentését.

Fontos előírás, hogy a kockázati tőkealap-kezelő az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott mindkét tevékenység (befektetéskezelés, kockázatkezelés) végzésére köteles. A kockázati tőkealap-kezelő önmagában a (2) és (3) bekezdésben meghatározott tevékenységek végzésére, az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységek végzésére vonatkozó engedély nélkül nem kaphat engedélyt, míg a (3) bekezdés b)-d) pontjában meghatározott további befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére vonatkozó engedélyt kizárólag a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott portfóliókezelési tevékenység végzésére jogosító engedély birtokában kaphat. A kockázati tőkealap-kezelő a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott tevékenységet közvetítőként is végezheti.

A kockázati tőkealap-kezelő az 5. §-ban meghatározott kollektív portfóliókezelési tevékenységet - részére történő kiszervezés útján belföldi és külföldi befektetési alapkezelő részére is végezheti, azzal, hogy a Kbftv. 2. § (2) bekezdés szerinti, ún. limit alatti² kockázati tőkealap-kezelő határon átnyúló szolgáltatást nem végezhet. A törvény értelmében azok az ABAK-ok, amelyek az ABAK-irányelv alapján választható, és a Kbftv. 2. § (2) bekezdésében meghatározott felmentéssel élnek, nem jogosultak a határon átnyúló szolgáltatás nyújtására és fióktelep létesítésére. Általánosságban kiemeljük, hogy az ABAK-ok körén belül a kockázati tőkealap-kezelőkre egyes kivételszabályok vonatkoznak, a Kbftv. 2. § (2) bekezdése szerinti limit alatti kockázati tőkealap-kezelőkre pedig további, speciális kivételek irányadók, amelyeket a jelen útmutatóban külön jelzünk.

¹ <https://www.mnb.hu/letoltes/casp-tevekenysegi-kor-bovitesi-utmutato.pdf>

² (2) E törvény ABAK-ra előírt rendelkezései a 33. §, a 35. § (1), és (3)–(5) bekezdése, valamint a 36. § kivételével alkalmazandók abban az esetben is, ha

a) az ABAK közvetlenül vagy közvetve egy – az ABAK-kal közös irányítás vagy ellenőrzés alatt álló – társaságon keresztül, vagy érdemi közvetlen vagy közvetett részesedés útján kizárólag olyan ABA-kat kezel, amely ABA-kban kezelt eszközök értéke

aa) nem haladja meg összesen a 100 millió euró küszöbértéket (beleértve a tőkeáttételt útján létrejött eszközöket is), vagy

ab) nem haladja meg összesen az 500 millió euró küszöbértéket, amennyiben az ABA portfóliói olyan ABA-kból állnak, amelyek nem tőkeáttétellel finanszírozottak, és amelyek esetében az egyes ABA-kba történő eredeti befektetés időpontját követő öt éven belül nem gyakorolhatók visszaváltási jogok, és

b) az ABAK nem döntött úgy, hogy e törvény egészének aláveti magát.

A Kbftv. miniszteri indokolása szerint ugyan a tevékenységi felsorolásban nem jelenik meg, a kockázati tőkealap-kezelő is értelemszerűen elláthat a tevékenységéhez közvetlenül kapcsolódó olyan jellegű feladatokat, mint pl. az értékesítést végző személyek oktatása és részükre írásos, illetve szóbeli információ rendszeres szolgáltatása, továbbá az értékesítés támogatása. Ugyanígy nem szükséges a tevékenységi felsorolásban megemlíteni egyes technikákat, amelyeket az alapkezelő alkalmazhat, így pl. a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) szerinti értékpapír-kölcsönzést.

Az MNB következetes gyakorlata, prudenciális elvárása, hogy a befektetési alapkezelő a befektetési alapkezelés végzéséhez nélkülözhetetlen adminisztratív tevékenységeket el tudja látni, ehhez kapcsolódóan a Kbftv. 7.§ (2) bekezdés szerinti adminisztratív feladatok közül legalább a következőkre kiterjedően kérelmezze a tevékenységi engedély megadását:

könyvviteli és jogi feladatok ellátása (Kbftv. 7.§ (2) bekezdés aa) alpont)
információs szolgáltatás a befektetők részére (Kbftv. 7.§ (2) bekezdés ab) alpont)
eszközök értékelése, árazása, adóügyek intézése (Kbftv. 7.§ (2) bekezdés ac) alpont)
nyilvántartások vezetése (Kbftv. 7.§ (2) bekezdés ai) alpont).

Amennyiben a Kbftv. 7.§ (2) bekezdésében foglalt tevékenységek végzésére a befektetési alapkezelő nem kér engedélyt, ezen adminisztratív feladatok végzése híján a befektetési alapkezelés sem lenne megfelelően végezhető.

III. A kockázati tőkealap-kezelőre vonatkozó engedélyezési feltételek

A Kbftv. 11. § (1) bekezdése szerint a kérelmező a 7. § (1) bekezdésben foglalt tevékenység végzésére jogosító engedély iránti kérelemhez mellékeli – az (1a) bekezdés figyelembevételével – a következőket:

- a) a kockázati tőkealap-kezelő létesítő okiratát, annak igazolását, hogy főirodája és a létesítő okirat szerinti székhelye egyaránt Magyarországon van, a végezni kívánt tevékenység megnevezését, valamint a 2. melléklet szerinti működési szabályzatát;
- b) a 16. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű induló tőke befizetését igazoló dokumentumot, valamint az induló tőke befizetéséhez szükséges összeg törvényes eredetének igazolását – a Kbftv. 2. § (2) bekezdése alá eső kockázati tőkealap-kezelőkre a Kbftv. 2. § (6) bekezdése alapján a Kbftv. 16. § szerinti tőkekövetelmények azonban nem alkalmazandók, ez esetben a társasági formára jellemző jegyzett tőke befizetését kell teljesíteni –;
- c) a 13. mellékletben meghatározott elveknek megfelelő javadalmazási politika és gyakorlat bemutatását; azzal, hogy a Kbftv. 2. § (2) bekezdése alá eső kockázati tőkealap-kezelők esetében nem feltétel javadalmazási politika kialakítása.
- d) a tárgyi, szervezeti és - a büntetlen előéletre vonatkozó előírásokon kívüli - személyi feltételeknek való megfelelés igazolására vonatkozó okiratokat;
- e) a kockázati tőkealap-kezelő olyan közvetlen vagy közvetett tagi részesedéssel rendelkező személyeinek bemutatását, akik, vagy amelyek minősített befolyással rendelkeznek a befektetési alapkezelőben, bemutatva a minősített befolyás arányát is;
- f) a tevékenységeknek a 41. § szerinti, kiszervezésre tett intézkedésekkel kapcsolatos tájékoztatást;
- g) a tevékenységi kör módosítására irányuló eljárás kivételével a tulajdonosi szerkezetének részletes leírását okirati bizonyítékokkal együtt, továbbá a tényleges tulajdonosok bemutatását.

Ha a befektetési alapkezelő tulajdonosai között zártkörű befektetési alap található, a tényleges tulajdonos személyének megállapítása érdekében figyelembe veendő a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 3. § 38. g) pontja is.

A (2) bekezdés szerint a kérelmező tájékoztatja az MNB-t a kezelni kívánt ABA-k által folytatandó befektetési stratégiáról (az elsődleges eszközkategória típusa szerinti besorolásról). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kockázati tőkealap-kezelő befektetési stratégiájában és/vagy a kérelmében a kérelmező mindig egyértelműen jelölje meg az elsődleges eszközkategória szerint a kezelni kívánt alapok típusait, ugyanis azokat az MNB engedélyező határozatában is nevesíteni fogja, és a kockázati tőkealap-kezelő az engedély megszerzését követően az abban megjelölt befektetési alaptípusokat kezelheti. Amennyiben a kockázati tőkealap-kezelő később – a tevékenységi engedélyében nem nevesített – más típusú befektetési alapot is kezelni kíván, úgy azt tevékenységi kör módosítás útján kérheti.

A kérelmező – amennyiben a kérelem benyújtásakor rendelkezésre állnak vonatkozó adatok – tájékoztatja az MNB-t:

- a) az ABAK tőkeáttétel alkalmazásával kapcsolatos politikájáról, valamint az ABA-k kockázati profiljáról és egyéb lényeges jellemzőiről, beleértve az azon EGT-államra vagy harmadik országra vonatkozó tájékoztatást, amelyben ezen ABA-k letelepedtek vagy letelepedni szándékoznak;
- b) a cél-ABA letelepedésére vonatkozó információkról, ha az ABA gyűjtő-ABA;

c) ABA-k kezelési szabályzatáról;
d) a letétkezelő kijelöléséről;

e) a befektetők tájékoztatására szolgáló azon információkról, amelyeket az a)-d) pontok nem tartalmaznak.

Az engedély iránti kérelem teljesnek tekinthető, ha a kockázati tőkealap-kezelő legalább az (1) bekezdés a)-d) pontjában, valamint a (2) bekezdésben említett információkat benyújtotta.

A Kbtv. 7. § (3) bekezdése szerinti befektetési szolgáltatási tevékenységek végzése, illetve kiegészítő szolgáltatások nyújtása esetén a Bszt. vonatkozó rendelkezéseit – így különösen a Bszt. 28. §-át, amely a tevékenységi engedélykérelemhez benyújtandó mellékleteket sorolja fel – megfelelően alkalmazni kell.

A Kbtv. 2024. szeptember 1. napjától hatályos 7. § (9) bekezdése alapján a 7. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott – kollektív befektetési értékpapír forgalmazása és az ABAK által kezelt kollektív befektetési értékpapír forgalomba hozatala – tevékenység végzése során a Bszt. X. Fejezetének (az ügyfelek tájékoztatására vonatkozó szabályok) és XI. Fejezetének (a szerződéskötés szabályai) rendelkezéseit az adott tevékenységre megfelelően alkalmazni kell.

A Bizottság 2012. december 19-i 231/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (**ABAK-rendelet**) további feltételek meglétét követeli meg a tevékenység végzéséhez. Ezek közül a következő feltételek fennállásának igazolása az engedélyezési eljárás során kötelező:

- Összeférhetetlenségi politika /ABAK-rendelet 30-38. cikk/

A személyi feltételek igazolásához elengedhetetlen a Kbtv. 19. § (2) bekezdésének d) pontja szerinti nyilatkozat megtétele az összeférhetetlenség fennállásának hiányáról. Ilyen nyilatkozat pedig értelemszerűen csak akkor tehető meg, ha az összeférhetetlenségi szabályok az összeférhetetlenségi politikában rögzítésre kerültek.

- Üzletmenet-folytonossági politika /ABAK-rendelet 57. cikk (3) bekezdése/: a tárgyi feltételek közt előírt elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszer létrehozásához és fenntartásához az üzletmenet-folytonossági politika megléte elengedhetetlen – a Kbtv. 2. § (6) bekezdése alapján a 2. § (2) bekezdés szerinti kockázati tőkealap-kezelőkre a 18. § (3) bekezdés ugyanakkor nem alkalmazandó, így nem előírás elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszer, valamint ahhoz kapcsolódóan üzletmenet-folytonossági politika létrehozatala –;

- Kockázatkezelési politika /ABAK-rendelet 40. cikk/ – a Kbtv. 2. § (2) bekezdése alá eső kockázati tőkealap-kezelőkre a Kbtv. 35. § (1) bekezdése és (3)-(5) bekezdései nem alkalmazandók, így nem szükséges funkcionálisan és hierarchikusan elkülönített kockázatkezelési egység kialakítása, azonban a szabályzat benyújtása szükséges –;

- Likviditáskezelési szabályzat /ABAK-rendelet 46-49. cikk/ – a Kbtv. 2. § (6) bekezdése szerint a 2. § (2) bekezdés szerinti kockázati tőkealap-kezelőkre a 36. § nem alkalmazandó, így nem követelmény likviditáskezelési szabályzat benyújtása.

A Kbtv. 11. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti szervezeti, ill. személyi követelmények maradéktalan teljesítéséhez az alábbi kontrollfunkciók fennállásának igazolása is szükséges:

- állandó kockázatkezelési funkció /ABAK-rendelet 39. cikk/

- belső ellenőrzési mechanizmus, illetve /ABAK-rendelet 57. cikk (1) bekezdés c) pont, 62. cikk/

- állandó megfelelési funkció /ABAK-rendelet 61. cikk/

Az ABAK-rendeletben felsorolt alábbi dokumentumok benyújtása az engedélyezési eljárás során nem szükséges, azonban kialakításuk működési követelményként teljesítendő:

- szakmai felelősségbiztosítási politika /ABAK-rendelet 15. cikk (5) bekezdés/

- számviteli politika /ABAK-rendelet 57. cikk (4) bekezdése, 59. cikk/.

Fontos előírás, hogy a kockázati tőkealap-kezelő tevékenysége végzése során folyamatosan meg kell felelnie a jogszabályok, valamint az ABAK-rendelet előírásainak, és az MNB felhívására köteles igazolni, hogy megfelel a Kbtv. felhatalmazása alapján kiadott egyéb jogszabályokban meghatározott működési feltételnek is.

A Kbtv. 11. § (5) bekezdés alapján, ha az engedéllyel rendelkező ÁÉKBV-alapkezelő ABAK-kénti engedélyezése iránti kérelmet nyújt be, az ÁÉKBV-k kezelésére irányuló engedélykérelem időpontjában már benyújtott, és az ABAK-kénti

engedélyezéshez is szükséges dokumentumokat nem kell ismételt benyújtani abban az esetben, ha a dokumentumok még naprakészek.

IV. Az engedélykérelem elutasításának esetei

A Kbtv. 14. §-a értelmében az MNB a Kbtv. 7. § (1) bekezdésben foglalt tevékenység végzésére jogosító engedély megadását elutasítja, amennyiben a felügyeleti feladatok hatékony gyakorlását a következők bármelyike akadályozza:

- a) szoros kapcsolat a kockázati tőkealap-kezelő és más természetes vagy jogi személyek között;
- b) valamely harmadik ország - a kockázati tőkealap-kezelővel szoros kapcsolatban álló - természetes vagy jogi személyeire vonatkozó törvényei, rendeletei vagy közigazgatási rendelkezései;
- c) a b) pont szerinti törvények, rendeletek vagy közigazgatási rendelkezések végrehajtásával kapcsolatos nehézségek.

Továbbá, amennyiben az engedélyezési eljárás során a kérelem a hiánypótlási végzés(ek)ben előírtakkal sem válna teljessé, a hiánypótlási végzésben foglaltak a megadott határidőn belül nem teljesülnének, vagy nem megfelelően teljesülnének, a kérelem elutasítására, az eljárást megszüntetésére kerülhet sor.

V. A kockázati tőkealap-kezelő tőke- és szervezeti követelményei

A Kbtv. 16. § (1) bekezdése előírja, hogy a befektetési alapkezelő akkor kaphat befektetési alapkezelésre engedélyt, ha - a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - rendelkezik legalább százhuszonezer euró, ingatlanalap vagy vegyes alap kezelése esetén legalább háromszázezer euró induló tőkével. A Kbtv. 2. § (2) bekezdése alá eső kockázati tőkealap-kezelőkre a Kbtv. 2. § (6) bekezdése alapján azonban a Kbtv. 16. § szerinti tőkekövetelmények nem alkalmazandók. Ezzel szemben a Kbtv. 2. § (2) bekezdése szerinti limit alatti kockázati tőkealap-kezelő létrehozható a társasági formára jellemző jegyzett tőke befizetésével, zártkörű részvénytársaság esetében ötmillió forinttal.

A 4. § (1) bekezdés 53. pontja szerint az induló tőke a vállalkozás alapításkori jegyzett tőkéjének, a tőketartalékának és az eredménytartalékának összege. Az euróban meghatározott induló tőke összegét a befektetési alapkezelési tevékenység végzésére vonatkozó engedély megszerzését megelőző naptári hónap utolsó napján érvényes, az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintba átszámítani.

A tevékenységi engedélyezési eljárásban a fentiek szerinti induló tőkekövetelmény teljesítése szükséges. Az engedély megszerzését követően a működés során – a Kbtv. 2. § (2) bekezdése szerinti kockázati tőkealap-kezelő kivételével – figyelemmel kell lenni a szavatoló tőkével kapcsolatos következő előírásokra. A Kbtv. 4. § 91. pontja szerint szavatoló tőke: a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2033 európai parlamenti és tanácsi rendeletben [a továbbiakban: (EU) 2019/2033 rendelet] meghatározott szavatoló tőke.

A 16. § (2)-(8) bekezdései a következő rendelkezéseket tartalmazzák: „ha a befektetési alapkezelő által kezelt portfólió összesített értéke meghaladja a kétszázötvenmillió eurót, szavatoló tőkéjét ki kell egészítenie. A pótlólagos tőkeösszeg annak az összegnek a 0,02%-a, amellyel a befektetési alapkezelő által kezelt portfólió értéke meghaladja a kétszázötvenmillió eurót. Ha a szavatoló tőke és a pótlólagos tőke összege eléri a tízmillió eurót, a szavatoló tőkét nem szükséges tovább növelni. A számítás alapját képező összegbe bele kell számítani azon portfóliókat, amelyek kezelésével a befektetési alapkezelő kiszervezésre irányuló szerződés alapján harmadik személyt bízott meg, nem kell figyelembe venni azonban azokat a portfóliókat, amelyeket a befektetési alapkezelő kiszervezésre irányuló szerződés alapján megbízottként kezel.”

A kockázati tőkealap-kezelőnek - a működőképesség folytonosságának fenntartása és a befektetők védelme érdekében - az általa végzett tevékenység kockázatának fedezetét mindenkor biztosító, megfelelő nagyságú szavatoló tőkével kell rendelkeznie, amely nem csökkenhet

- a) az (1) bekezdésben meghatározott összeg, vagy
- b) a megelőző év - az (EU) 2019/2033 rendelet 13. cikke szerinti - fix működési költségei 25%-ának megfelelő összeg alá.

A fentiekben meghatározott szavatoló tőke mértékének meghatározása során az a) és b) pont szerint számított értékek közül a magasabbat kell irányadónak tekinteni.

A Kbtv. 17. § (1) bekezdése alapján a kockázati tőkealap-kezelő fő szabályként részvénytársaság formájában működhet, amelyre a Ptk. jogi személyekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Kbtv. VIII. fejezete (52-61. §) szól a befektetési alapkezelők fióktelep létesítésének, valamint a határon átnyúló szolgáltatás nyújtásának szabályairól az EGT-tagállamokban. A fióktelep formájában működő befektetési alapkezelőre az Fkt. rendelkezéseit a Kbtv.-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Fontos kiemelni, hogy a Kbtv. 7. § (5) bekezdése szerint – ahogyan az már fentebb említésre került - a 2. § (2) bekezdés szerinti kockázati tőkealap-kezelők esetében határon átnyúló szolgáltatás nyújtására nincs mód.

VI. A kockázati tőkealap-kezelő tárgyi feltételei

VI.1. A kockázati tőkealap-kezelő irányítási követelményei

A Kbtv. 18. § (1) bekezdésének előírása szerint a kockázati tőkealap-kezelő irányítását belföldön létesített főirodában kell biztosítani.

A Kbtv. 2. § (2) bekezdése alá eső kockázati tőkealap-kezelőkre a Kbtv. 2. § (6) bekezdése alapján a Kbtv. 18. § (3) bekezdése (elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszer) nem alkalmazandó.

A Kbtv. 18. § (2)-(5) bekezdései pedig a következőképpen rendelkeznek: A kockázati tőkealap-kezelőnek rendelkeznie kell megfelelő irodai elhelyezéssel, kommunikációs rendszerrel (telefon, internetkapcsolat, elektronikus postacím, nyilvános befektetési alapot kezelő befektetési alapkezelő esetén saját honlap). A kockázati tőkealap-kezelőnek olyan szervezeti és működési szabályokat kell kialakítania, amelyek biztosítják a 32. §-ban megfogalmazott működési szabályok megtartását.

VI.2. Adatszolgáltatási kötelezettség

A Kbtv. 22. § (3) bekezdés d) pontja alapján az alkalmazott eljárásoknak és rendszereknek biztosítaniuk kell, hogy az ÁÉKBV-alapkezelő eleget tudjon tenni adatszolgáltatási kötelezettségének és a Felügyelet által történő ellenőrzés követelményeinek. A Kbtv. 32. §-a alapján a rendelkezés alkalmazandó ABAK-ok, így a kockázati tőkealap-kezelők esetében is.

Az MNB kiemelt figyelmet fordít az adatszolgáltatási kötelezettség határidőben való teljesítésére, ezért már az engedélyezési eljárás alatt szükséges nyilatkoznia a kérelmezőnek a fentiekről, továbbá arról, hogy felveszi a kapcsolatot az MNB adatszolgáltatási területével (adatszolgaltatas@mnbb.hu), az adatszolgáltatásért felelős személyt szintén meg kell nevezni. Amennyiben az engedély megszerzését követően a kockázati tőkealap-kezelő az adatszolgáltatási kötelezettségének, mint működési követelménynek nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, akkor az MNB felügyeleti intézkedést alkalmazhat, súlyos adatszolgáltatási problémák esetében az engedélyt visszavonhatja.

VI.3. Portfólió-nyilvántartási rendszer

A kockázati tőkealap-kezelőnek - a Kbtv. 2. § (2) bekezdése alá eső kockázati tőkealap-kezelő kivételével – rendelkeznie kell olyan elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszerrel, amely alkalmas az általa kezelt portfóliók vagyonváltozásainak, a jegyzési és visszavásárlási megbízásoknak naprakész - és az információs kötelezettség teljesítését lehetővé tevő - rögzítésére és kimutatására és a belső ellenőrzés, valamint az MNB által történő ellenőrzés követelményeinek teljesítésére. A kockázati tőkealap-kezelő gondoskodik az elektronikus adat-feldolgozás magas szintű biztonságáról és a rögzített információk védelméről és bizalmas kezeléséről.

Amennyiben a kockázati tőkealap-kezelő kollektív befektetési értékpapírt forgalmaz, a kockázati tőkealap-kezelőnek rendelkeznie kell olyan, a befektetők nyilvántartására szolgáló nyilvántartási rendszerrel, amely biztosítja a befektetők adatainak mindenkor naprakész nyilvántartását, visszakereshetőségét és az értékpapírtitok folyamatos megtartását.

A kockázati tőkealap-kezelőnek meg kell felelnie a Tpt. 355. §, 364. § és 368-371. §-ában meghatározott rendelkezéseknek.

A Kbtv. 2. § (2) bekezdése szerinti kockázati tőkealap-kezelőkre irányadó technikai, informatikai feltételekről ld. az engedélyezési útmutató „Limit alatti kockázati tőkealap-kezelőkkel szemben elvárt technikai, informatikai követelmények” című pontjában foglaltakat.

VI.4. A digitális rezilienciára vonatkozó követelmények

A kockázati tőkealap-kezelőnek - a Kbtv. 2. § (2) bekezdése alá eső kockázati tőkealap-kezelő kivételével – a működéshez szükséges tárgyi feltételek és biztonsági követelmények folyamatos biztosítása érdekében rendelkezni kell az IKT-rendszer megfelelőségét alátámasztó dokumentumokkal, melyekkel igazolja, hogy megtervezte, beszerezte és bevezette azon IKT-biztonsági stratégiákat, szabályzatokat, eljárásokat, protokollokat és eszközöket, amelyek célja biztosítani az IKT-rendszerek rezilienciáját, folytonosságát és rendelkezésre, továbbá fenntartani az adatok rendelkezésre állására, hitelességére, integritására és bizalmas kezelésére vonatkozó magas szintű normákat.

Ennek érdekében szükséges a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról, valamint az 1060/2009/EK, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 909/2014/EU és az (EU) 2016/1011 rendelet módosításáról szóló 2022. december 14-i 2022/2554/EU rendelet (**DORA**), valamint annak 15. cikkében foglalt felhatalmazáson alapuló, az IKT-kockázatkezelési eszközöket, módszereket, folyamatokat és szabályzatokat, valamint az egyszerűsített IKT-kockázatkezelési keretrendszert meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2024/1774/EU rendelet (**RMF RTS**) alapján az IKT-rendszerek biztonságával kapcsolatos irányítási, szervezeti és szabályozási rendszer, illetve a működésbiztonság bemutatása az alábbi dokumentumokkal:

- a.) a Digitális működési rezilienciára vonatkozó stratégia és éves informatikai beruházási és költség tervek a DORA 6. cikk (8) bekezdés és a 6. cikk (2) bekezdés g) pontja szerint;
- b.) Szervezeti és működési szabályzat a DORA 4. cikk (1)-(2) bekezdései és a DORA 5. cikk (2) bekezdés c) pontja szerint;
- c.) a harmadik fél IKT-szolgáltatók által nyújtott, kritikus vagy fontos funkciókat támogató IKT-szolgáltatások igénybevételéről szóló szerződéses megállapodásokra vonatkozó szabályzat tartalmi elemeit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2024/1773/EU rendelet alapján a harmadik fél IKT-szolgáltató tevékenységét szabályozó szerződések vagy megállapodások, továbbá az ilyen szolgáltatások igénybe vételét biztosító belső eljárásrendek; a kockázatok kezelését és a szolgáltatásfolytonosságot, valamint az elszámoltathatóságot biztosító technológiai és szervezési megoldások ismertetése, továbbá a harmadik fél IKT-szolgáltatók szerződései és nyilvántartása DORA 8. cikk (5) bekezdése szerint;
- d.) az IKT-vonatkozású funkciók egyértelmű kijelölését biztosító dokumentumok (adatgazda és rendszergazda kijelölések és az informatikai biztonsági felelős kijelölése és a harmadik fél IKT-szolgáltatókhoz kapcsolódó feladatok felvigyázásáért felelős személy megbízása) a DORA 5. cikk (2) bekezdés c) pontja és a (3) bekezdése alapján;
- e.) az IKT-kockázatkezelési keretrendszerére ellenőrök általi, rendszeres, a pénzügyi szervezetek ellenőrzési tervével összhangban elkészített belső ellenőrzési terv és az IKT-ellenőrzést végző belső ellenőröknek megfelelő szakértelmét igazoló dokumentumok a DORA 6. cikk (6) bekezdése alapján;
- f.) üzleti hatáselemzés (BIA) a DORA 11. cikk (5) bekezdése szerint;
- g.) adatvagyonleltár a DORA 8. cikke szerint;
- h.) az IKT-kockázatkezelési keretrendszer részeként kialakított stratégiák, szabályzatok, eljárások, IKT-protokollok DORA 6. cikke és az RMF RTS 1-26 cikkei szerint;
- i.) az IKT-rendszerek létrehozását célzó projektmenedzsmentre vonatkozó szabályozás és az alkalmazott biztonsági elvek leírása a DORA 5. cikke és az RMF RTS 15. cikke szerint;
- j.) a kérelmező IKT-eszközeit használó vagy hozzáférő munkavállalók és a harmadik fél IKT-szolgáltató személyzetére vonatkozó követelmények a DORA 5. cikkében és az RMF RTS 19 és 20. cikkben foglalt követelményeknek megfelelően;
- k.) a DORA 7. cikke alapján és az RMF RTS szerint kialakított informatikai rendszerek ismertetése az alábbi tartalommal:
 - i.) az IKT-rendszerek architektúrája és a hálózat elemei,
 - ii.) a nyújtott üzleti tevékenységeket támogató üzleti informatikai rendszerek,
 - iii.) a szervezetet és az ügyvitelt támogató informatikai rendszerek (például a számviteli, a törvényes beszámolási rendszerek, a munkaerő-gazdálkodás, az ügyfélkapcsolatok kezelése, az e-mail szerverek és a belső fájlserverek),

- iv.) az engedélyezett külső kapcsolatok típusa (például kapcsolat a partnerekkel, szolgáltatókkal, a csoport más jogalanyaival és távmunkavégzésben dolgozó munkavállalóikkal, ideértve e kapcsolatok jogosságának indoklását),
- v.) az i-iv. pontokban felsorolt összes szolgáltatás esetében a bevezetett logikai biztonsági intézkedések és mechanizmusok, ideértve azt, hogy az intézmény az ilyen hozzáférés felett milyen ellenőrzéssel rendelkezik, továbbá az egyes ellenőrzések jellegét és gyakoriságát – például technikai vagy szervezeti, megelőző vagy feltáró, valós időben végzett monitoring vagy rendszeres vizsgálat, a biztonsági berendezések konfigurálása, a kulcsok és az ügyfélazonosító igazolványok létrehozása, a rendszer monitoring, hitelesítés, a kommunikáció titkossága, a behatolások érzékelése; vírusirtó rendszerek és naplók stb. (az
- vi.) az informatikai rendszerekhez való belső hozzáférést irányító logikai biztonsági intézkedések és mechanizmusok;
- l.) az IKT-kockázatok részletes felmérése, amely kiterjed a harmadik fél szolgáltatókra és valamennyi, a működési környezettől való függőségből eredő kockázatra, továbbá a csalás kockázatára. A bevezetett vagy tervezett kockázatsökkentő intézkedések részletes bemutatása a DORA 6. cikke és az RMF RTS 1., 3. és 27. cikke szerint;
- m.) az IKT-rendszerek vagyonelemeinek nyilvántartási szabályai és az elemek aktuális nyilvántartásai a DORA 8. cikke és az RMF RTS 4-5. cikkei szerint;
- n.) az IKT-rendszerek működtetése során alkalmazott megelőző védelmi és biztonsági elvek és megoldások leírása a DORA 9. cikkében foglalt elvárásnak megfelelően az alábbi tárgykörökben és részletezettséggel:
 - i.) alkalmazott titkosítási és kriptográfiai megoldások (RMF RTS 7. cikk),
 - ii.) az IKT-rendszerek üzemeltetési eljárásai és azok szabályozása (RMF RTS 8. cikk),
 - iii.) a kapacitás- és teljesítménymenedzsment eljárások és megoldások ismertetése (RMF RTS 9. cikk),
 - iv.) a sérülékenységek-, és a javító programok, frissítések kezelésére alkalmazott intézkedések bemutatása (RMF RTS 10. cikk),
 - v.) az adatok és IKT-rendszerek biztonsági besorolása és a besorolás alapján alkalmazott védelmi intézkedések, valamint az adatok megosztásának, továbbításának és tárolásának szabályai, az adatok tárolási szerkezete és az adatkapcsolatokra alkalmazott biztonsági megoldások ismertetése (RMF RTS 11. cikk),
 - vi.) a behatolás és az adatokkal való visszaélés elleni biztosítékok részeként alkalmazott naplózási eljárások, protokollok és eszközök ismertetése (RMF RTS 12. cikk),
 - vii.) a hálózat biztonságos működésének biztosítására vonatkozó eljárások és az adattovábbítás során alkalmazott biztonsági intézkedések és a folyamatok biztonsága érdekében alkalmazott technikai megoldások leírása (RMF RTS 13-14. cikk),
 - viii.) a kérelmező telephelyének és adatközpontjának fizikai biztonságát szolgáló intézkedések és mechanizmusok, például a belépést ellenőrző rendszer és a környezeti biztonság elemei (RMF RTS 18. cikk),
 - ix.) a jogosultságok és hozzáférések biztonságos kezelésére és nyilvántartására alkalmazott rendszerek (RMF RTS 20-21. cikk),
 - x.) az IKT-rendszereket és az azokban kezelt információs vagyonelemeket érintő biztonsági események, incidensek észlelésére, monitorozására, kezelésére és nyomon követésére szolgáló eszközök leírása ((RMF RTS 22. cikk);
- o.) a rendellenes tevékenységek észlelésére az eseményekre történő reagálásra alkalmazott rendszerek és eljárások, a DORA 10. cikke és az RMF RTS 12. és 23. cikke szerint;
- p.) a szükséges és alkalmazott szolgáltatásfolytonossági, kommunikációs és válságkezelési intézkedések felmérése, szabályozása, a kapcsolódó reagálási és helyreállítási tervek és tesztelési dokumentumok ismertetése, valamint szolgáltatásfolytonossági elvárásokat biztosító műszaki megoldások ismertetése a DORA 11. cikke és az RMF RTS 26. cikke alapján;
- q.) a biztonsági mentési szabályzatok és eljárások, visszaállítási és helyreállítási eljárások és módszerek, valamint az eljárások végrehajtását biztosító műszaki megoldások leírása a DORA 12. cikke és az RMF RTS 24-25. cikknek megfelelően;
- r.) az IKT-vonatkozású események és kiberfenyegetések osztályozására vonatkozó kritériumokat, a lényegességi küszöbértékeket és a jelentős eseményekkel kapcsolatos bejelentések részleteit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, a Bizottság 2024/1772/EU felhatalmazáson alapuló rendelete végrehajtását biztosító szabályozás, folyamatok és rendszerszervezők dokumentumai;

- s.) az információ-nyilvántartáshoz kapcsolódó táblák tekintetében történő alkalmazására vonatkozó végrehajtás-technikai standardok megállapításáról szóló, a Bizottság 2024/2956/EU végrehajtási rendelete alapján létrehozott IKT-szolgáltatók nyilvántartása.

VI.5. Adatbiztonsági szabályzat

Amennyiben a kockázati tőkealap-kezelő a Kbtv. 7. § (3) bekezdés c) pontja szerinti kollektív befektetési értékpapírok letéti őrzése, letétkezelése, dematerializált értékpapírok esetében az értékpapírszámla vezetése, ügyfélszámla vezetése tevékenységek engedélyezését kérelmezi, - a Tpt 142/A. § (5) bekezdése szerinti - belépési azonosító és jelszó kezelésének és a számlatulajdonos részére történő átadásának rendjére vonatkozó az adatbiztonsági követelményeket rögzítő szabályzatát (**Szabályzat**) a kérelemhez mellékelnie kell.

A Tpt. 142/A. § (5) bekezdése szerint a Szabályzatot a módosítás tervezett hatálybalépése előtt legalább 60 nappal jóváhagyásra megküldi a Felügyeletnek. A Szabályzatot a Felügyelet abban az esetben hagyja jóvá, ha az megfelelő eljárási és technikai intézkedésekkel biztosítja, hogy jogosulatlan személyek a belépési azonosítóhoz és jelszóhoz ne férhessenek hozzá.

A Szabályzat kötelező tartalmi elemeit a 36/2015. (IX. 24.) MNB rendelet szabályozza.

VI. 6. Pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló szabályzat

A Pmt. 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint a törvény hatálya kiterjed a pénzügyi szolgáltatóra. A Pmt. 3. § 28. pont I) alpontja értelmében pénzügyi szolgáltatónak minősül a kockázati tőkealap-kezelő a kollektív befektetési értékpapír forgalomba hozatali és forgalmazási és Bszt.-ben meghatározott (kiegészítő) befektetési szolgáltatási tevékenysége tekintetében. Mindez azt jelenti, hogy az ilyen tevékenységet végezni kívánó kockázati tőkealap-kezelőnek el kell készítenie és elő kell terjesztieni a tevékenységi engedélyezés (tevékenységi kör bővítése) során a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló szabályzatát is (illetve az annak alapjául szolgáló belső kockázateértékelést).

Továbbá, a Pmt. 63. § (4a) és (5) bekezdése értelmében mellékelni kell a kérelemhez a kijelölt felelős vezető (illetve az ezt a feladatot ellátó felsővezető) és a megfelelési vezető alkalmassága értékelésének eredményét tartalmazó, az igazgatóság/felügyelő bizottság/egyéb testület által jóváhagyott dokumentumot. Amennyiben az MNB 3/2024. számú ajánlásában³ részletezettek szerint a megfelelési vezető:

- kinevezésére méretarányossági szempontok figyelembevételével nem kerül sor,
- feladatait a kijelölt felelős vezető látja el,
- csoporton belül csak egy megfelelési vezető kinevezésére kerül sor, illetve
- feladatkörét kiszervezik,

úgy az erre vonatkozó testületi döntést és annak indoklását.

VI.7. Teljességi nyilatkozat

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 59. § (2) bekezdése alapján be kell nyújtani minden engedélyezési eljárásban a kockázati tőkealap-kezelő nyilatkozatát arról, hogy az engedély kiadása érdekében szükséges minden lényeges tény és adatot közölt az MNB-vel.

VI.8. Limit alatti kockázati tőkealap-kezelőkkel szemben elvárt technikai, informatikai követelmények

A Kbtv. 2. § (2) bekezdése alá eső ún. limit alatti kockázati tőkealap-kezelőkre a Kbtv. 2. § (6) bekezdése alapján a Kbtv. 16. §-a, a 18. § (3) bekezdése - mely az elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszer működtetését írja elő -, illetve a 38. §-a nem alkalmazandó. E rendelkezések közül kiemelendő az elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszer kiépítése és működtetése, mely a limit alatti kockázati tőkealap-kezelők esetében nem lehet felügyeleti elvárás a fenti

³ A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemnek való megfelelést biztosító tisztségviselőkről, ezek feladatairól és felelősségi köreiről, valamint a kapcsolódó belső eljárásrendekről és kontrollmechanizmusokról. <https://www.mnb.hu/letoltes/3-2024-aml-compliance-officer-ajanlas.pdf>

kivétel szabály alapján, azonban nem jelenti azt, hogy a limit alatti kockázati tőkealap-kezelőknek egyéb technikai, informatikai előírásoknak nem kellene megfelelniük. A prudens működés szempontjából esetükben is mindenképpen szükséges olyan technikai eljárásokat, illetve informatikai rendszert kialakítani, melyek a mindenkori szolgáltatásnyújtás során esetlegesen felmerülő kockázatokkal arányos védelmét biztosítanak.

Jelen esetben a kérelmezett tevékenységekhez mérten, azokkal arányos kockázatok kezelésére alkalmas rendszer kiépítése várható el. A Kbtv. 32. § (1) bekezdése általánosságban írja elő, hogy az ABAK-oknak működésük során meg kell felelniük az egyébként az ÁÉKBV-alapkezelők kapcsán kodifikált 22. § (1)-(3) és (5)-(8) bekezdésében, valamint a 24-26. §-ban meghatározott rendelkezéseknek azzal, hogy az e §-okban foglalt rendelkezéseket az ABAK-rendelet 16-29. valamint az 57-66. cikkében meghatározottak figyelembevételével kell teljesíteni. A Kbtv. 2. § (6) bekezdése nem nevesíti a kivételek között a Kbtv. 32. § (1) bekezdését, ebből következően egy limit alatti kockázati tőkealap-kezelő esetében is alkalmazni rendeli ezt az utalószabályt és így az abban nevesített egyes jogszabályi előírásokat is.

Az utalószabály által felhívott egyes rendelkezések közül az informatikai és nyilvántartási rendszerekkel kapcsolatos előírásokra figyelemmel kiemelendők a Kbtv. 22. § (2)-(3), illetve (6) bekezdései.

A Kbtv. 22. § (2) bekezdése szerint ezért a kockázati tőkealap-kezelőnek rendelkeznie kell

- a) megalapozott adminisztrációs és számviteli eljárásokkal;
- b) az elektronikus adatfeldolgozásra vonatkozó ellenőrzési és biztonsági eljárásokkal;
- c) az információk biztonságának, integritásának és bizalmas jellegének megőrzésére alkalmas rendszerekkel és eljárásokkal, és
- d) megfelelő belső ellenőrzési mechanizmusokkal, beleértve különösen az alkalmazottai által lebonyolított személyes ügyletekre vagy a saját számlás befektetések céljából vásárolt pénzügyi eszközökbe történt befektetésekre vonatkozó szabályokat.

A Kbtv. 22. § (3) bekezdése pedig célként fogalmazza meg, hogy az alkalmazott eljárásoknak és rendszereknek mit kell biztosítaniuk:

- a) a lebonyolított ügyletek eredetének, az azokban részt vevő feleknek, az ügylet jellegének, időpontjának és helyének az utólagos visszakereshetőségét és ellenőrzését;
- b) hogy a befektetési alapkezelő kezelésében levő kollektív befektetési formák eszközeit a mindenkori kezelési szabályzatokkal és hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban fektessék be;
- c) a befektetési alapkezelő által kezelt kollektív befektetési formák és egyéb portfóliók eszközeinek egymástól, valamint a befektetési alapkezelő saját eszközeitől történő elkülönített nyilvántartását, továbbá
- d) hogy a befektetési alapkezelő eleget tudjon tenni adatszolgáltatási kötelezettségének és a Felügyelet által történő ellenőrzés követelményeinek.

Értelemszerűen a Kbtv. 18. § (3) bekezdése szerinti tartalommal bíró portfólió nyilvántartás, illetve az ehhez kapcsolódó ABAK-rendelet szerinti üzletmenet-folytonossági politika fentiek szerinti kialakítása nem szükséges, hacsak a limit alatti kockázati tőkealap-kezelő által kezelt eszközállomány el nem éri a Kbtv. 2. § (2) bekezdésében foglaltakat, vagy önként alá nem veti magát a Kbtv. egészének.

Felhívjuk a figyelmet továbbá a Kbtv. 22. § (6) bekezdésében foglaltakra, miszerint a kockázati tőkealap-kezelőnek a tevékenysége végzése során folyamatosan meg kell felelnie a jogszabályok előírásain túl a saját szabályzatai szerinti működési elveknek és szabályoknak. E rendelkezés azt is jelenti, hogy ha egy limit alatti kockázati tőkealap-kezelő önként vállalt döntése alapján az informatikai és technikai feltételek körében többletkövetelményeket határoz meg belső szabályzataiban a jogszabályban előírtakhoz képest, úgy az MNB a tevékenységi engedélyezési eljárás során ezeket is értékelni fogja, és úgy tekinti, hogy azokat a limit alatti kockázati tőkealap-kezelő saját belső szabályozása részévé tette.

A fenti jogszabályi rendelkezések az IT követelmények kialakítására szolgáló jogalapot jelölik meg az ABAK-ok esetében, és a limit alatti kockázati tőkealap-kezelők esetében a tervezett tevékenységükhöz mérten elvárható azok teljesítése.

VII. Kockázati tőkealap-kezelők tevékenységi engedélyének bővítése a kezelni kívánt alapokkal összefüggésben

Az alábbiakban az engedélyezési gyakorlatban legtipikusabban előforduló tevékenységi engedélyek bővítésének esetei kerülnek bemutatásra.

VII.1. Kizárólag kockázati tőkealapok vagy magántőkealapok kezelésére engedéllyel rendelkező kockázati tőkealap-kezelők kollektív portfóliókezelési tevékenységének kiterjesztése magántőkealapok vagy kockázati tőkealapok kezelésére

A kizárólag kockázati tőkealapok vagy magántőkealapok kezelésére engedéllyel rendelkező kockázati tőkealap-kezelőnek, amennyiben magántőkealapokat vagy kockázati tőkealapokat is kezelni kíván, engedélyezési eljárást kell kezdeményeznie a tevékenységi kör megváltoztatása iránt. Ebben az eljárásban – főszabályként – a kérelemhez nem szükséges mellékletet csatolnia.

Egyedi mérlegelést igénylő esetekben (például amennyiben a kockázati tőkealap-kezelő nem rendelkezik az előírt induló tőkével) az MNB további dokumentumok benyújtását kérheti a kérelmezőtől.

VII.2. Kockázati tőkealap-kezelők kollektív portfóliókezelési tevékenységének kiterjesztése más elsődleges eszközkategóriá(k)ra (feltéve, hogy a kockázati tőkealap-kezelő, mint ABAK limit alatti ABAK-ként kíván tevékenykedni engedélyének kiterjesztését követően is)

A már engedéllyel rendelkező Kbftv. 2. § (2) bekezdése szerinti kockázati tőkealap-kezelőnek, amennyiben kockázati tőkealapon, illetve magántőkealapon kívül más ABÁ-t is kezelni kíván, engedélyezési eljárást kell kezdeményeznie a tevékenységi kör megváltoztatása iránt. Ebben az esetben az MNB az alábbi tevékenységi engedélyezési feltételek igazolását követeli meg:

- Kbftv. 16. § (1) bekezdése szerinti induló tőke igazolása és az összeg törvényes eredetének az igazolása;
- létesítő okirat módosítása, amelynek alapján az alapkezelő megváltoztatja az elnevezését, amennyiben az utal a kockázati- vagy magántőkealapok kezelésére;
- Kbftv. 18. § (3) bekezdése szerinti elektronikus portfólió-nyilvántartási rendszer meglétének igazolása;
- üzletmenet-folytonossági politika benyújtása /ABAK Rendelet 57. cikk (3) bekezdése/;
- vezető állású személyek esetén annak igazolása, hogy szakmai gyakorlatuk a 19. § (8) bekezdés d) pontjában meghatározott (üzletviteli tanácsadással foglalkozó gazdasági társaság) gyakorlat nélkül is eléri a három évet;
- a befektetés-kezelési tevékenységet, a befektetési eszközök és tőzsdei termékek kereskedését irányító személy esetében annak igazolása, hogy befektetési területen szerzett szakmai gyakorlata a 19. § (6a) bekezdésében meghatározott (üzletviteli tanácsadással foglalkozó gazdasági társaság) gyakorlat nélkül is eléri a legalább két évet;
- felügyelőbizottsági tagok szakmai és vezetői gyakorlatának igazolása;
- az induló tőke-emeléssel kapcsolatban a minősített befolyásszerzők Kbftv. 167. § (12) bekezdése szerinti feltételeknek való megfelelés igazolása;
- Kbftv. 38. §-ban foglaltaknak az igazolása (eszköz-értékelési szabályok; ld. Kbftv. 2. sz. melléklet 12. pontja szerint a működési szabályzat részeként);
- ingatlanalapra/vegyes alapra bővülés esetén: a Kbftv. 11. § (2) bekezdés szerinti befektetési stratégia módosítását, kiterjesztését az ingatlanalapokra/ vegyes alapokra;
- ingatlanalapra/vegyes alapra bővülés esetén, amennyiben a kérelem benyújtásakor rendelkezésre állnak, a Kbftv. 11. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatások benyújtását, így különösen az ABA-k kezelési szabályzatát, illetve a letétkezelő kijelölését.

Felhívjuk a figyelmet, hogy arányossági szempontokra tekintettel értékpapír és/vagy ingatlanalap és/vagy vegyes alap kezelése esetében működési követelményként indokolt önálló, függetlenített belső ellenőrzési funkció biztosítása.

VII.3. Kockázati tőkealap-kezelők kollektív portfóliókezelési tevékenységének kiterjesztése más elsődleges eszközkategóriá(k)ra (feltéve, hogy a kockázati tőkealap-kezelő, mint ABAK limit feletti ABAK-ként kíván tevékenykedni engedélyének kiterjesztését követően)

A jelen engedélyezési útmutató VII. 2. pontjában foglaltakon túl az_MNB az alábbi tevékenységi engedélyezési feltételek igazolását követeli meg:

- második ügyvezető tekintetében engedélyezési feltételek igazolása (Kbftv. 19. § (1) bekezdése), amennyiben az alapkezelő a kérelem benyújtását megelőzően egy ügyvezetőt alkalmazott;
- a Kbftv. 13. mellékletében meghatározott elveknek megfelelő javadalmazási politika és gyakorlat bemutatása (Kbftv. 11. § (1) bekezdés c) pontja);
- a módosított kockázatkezelési politika benyújtása a Kbftv. 35. § (1) és (3)-(5) bekezdéseiben foglaltaknak történő megfelelés igazolására (Kbftv. 2. § (2) bekezdés);

- a likviditáskezelési politika benyújtása a Kbftv. 36. §-ában előírtaknak történő megfelelés érdekében (Kbftv. 2. § (2) bekezdés).

VIII. Igazgatási szolgáltatási díj

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 32/2023. (VII. 19.) MNB rendelete a Magyar Nemzeti Bank által a pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete keretében, valamint a bizalmi vagyonkezelő vállalkozások tekintetében lefolytatott egyes engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárások igazgatási szolgáltatási díjáról szóló rendelet 10. § (1) bekezdése értelmében az engedélyezési eljárás lefolytatásának feltétele a 1 900 000 forint összegű igazgatási szolgáltatási díj megfizetése.

Az igazgatási szolgáltatási díjjal kapcsolatban további információk az az alábbi linken található:

<https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztatas-a-magyar-nemzeti-bank-altal-egyes-engedelyezesi-es-nyilvantartasba-veteli-eljarasokban-alkalmazott-igazgatasi-szolgaltatasi-dijrol.pdf>

IX. Egyéb eljárások

A Kbftv. szerinti szavatoló tőke az (EU) 2019/2033 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (IFR) meghatározott szavatoló tőke. Ugyanakkor az IFR 9. cikk (1) bekezdés i) pontja utaló szabálya alapján, valamint az alább kifejtésre kerülő jogértelmezés szerint változatlanul a **kockázati tőkealap-kezelőkre – kivéve a Kbftv. 2. § (2) bekezdése szerinti limit alatti kockázati tőkealap-kezelőkre – is vonatkoznak a tőkeinstrumentum elsődleges alapvető tőkeinstrumentumként történő minősítése szerinti engedélyezési eljárás szabályai.**

A kockázati tőkealap-kezelőknek a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU Rendeletnek (CRR) is meg kell felelnie.

A Kbftv. 4. § (1) bekezdésének 91. pontja alapján „szavatoló tőke: a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről, valamint az 1093/2010/EU, az 575/2013/EU, a 600/2014/EU és a 806/2014/EU rendelet módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2033 európai parlamenti és tanácsi rendeletben [a továbbiakban: (EU) 2019/2033 rendelet] meghatározott szavatoló tőke”.

A CRR preambuluma (24) bekezdése szerint „Ez a rendelet nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy adott esetben a rendelet hatályán kívül eső vállalkozásokra egyenértékű követelményeket állapítsanak meg”.

Mivel a Kbftv. szavatoló tőkére vonatkozó fogalom meghatározása a CRR-ben használt fogalomra utal vissza, továbbá mivel a CRR megteremti a lehetőséget arra, hogy a tagállamok az 1. cikkben meghatározott intézményi körön kívül is alkalmazzák a vonatkozó rendelkezéseket, az MNB a kockázati tőkealap-kezelők tekintetében is szükségesnek tartja a CRR-nek való megfelelést, így különös tekintettel a CRR szavatoló tőkére vonatkozó szabályaira.

A MNB minden esetben külön engedélyezési eljárásokként kezeli a CRR alapján előterjesztett kérelmeket, függetlenül a kockázati tőkealap-kezelők egyéb ügyeitől.

A kérelmezőknek a fentiek mellett figyelemmel kell lenniük az MNB honlapján közzétett alábbi tájékoztatóra is:

<https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztato-az-egyes-engedelyezesi-illetve-nyilvantartasba-veteli-eljarasok-soran-leggyakrabban-felmerulo-a-ma-gyar-nemzeti-bank-mnb-gyakorlatat-erinto-kerdesekkel-kapcsolatban-1.pdf>

Amennyiben jelen útmutató áttanulmányozását követően további – adott, egyedi ügyre vonatkozó, telefonos, illetve írásban történő egyeztetés során meg nem válaszolható – kérdés merülne fel, az MNB lehetőséget biztosít a kérelmező számára személyes egyeztetésre is. A személyes egyeztetés lehetőségével kapcsolatosan keresse a Pénz- és tőkepiaci engedélyezési főosztály titkárságát (telefonszám: (+36 1) 489-9300; e-mail cím: ptef@mnb.hu).

Amennyiben a felmerült kérdések kizárólag informatikai jellegűek, a személyes egyeztetéssel kapcsolatosan keresheti közvetlenül az Informatikai felügyeleti főosztályt is (telefonszám: 061-489-9668; e-mail cím: iff@mnb.hu).

Kelt: 2025. május